

SZEGEDI NAPLO.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egy évre 14 frt — kr. Negyedévre 3 frt 50 kr.
Félévre 7 frt — kr. Egy hónapra 1 frt 20 kr.

SZERKESZTŐI IRODA ÉS KIADÓHIVATAL:

Iskola-utca, Dáni-ház 18. sz.
Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

HIRDETÉSEKET

és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít.

Melyik erősebb.

Rövidke hír járja be a lapokat, mely arról szól, hogy gróf Szapáry Gyula miniszterelnök még e héten benyújtja a képviselőház elé a vármegyei közigazgatás államosításáról szóló törvényjavaslatot.

A hír még arról is beszél, hogy a kormány terve szerint a ház hosszabb ideig nem tart érdemleges üléseket, hogy a szakbizottságoknak idejük legyen a javaslat előkészítő tárgyalására.

Mindebből az tűnik ki, hogy a törvényjavaslat már készen van, s talán nemsokára nyilvánosság elé is kerül.

Ekkor aztán megtudjuk, hogy a kormány miképp tervezi a közigazgatás államosítását.

Megtudjuk, hogy mennyiben készül megnyirbálni a vármegyei önkormányzati jogait, megtudjuk tán azt is, hogy az önkormányzati jogokkal kapcsolatos önrendelkezési és cselekvési szabadság a vármegyei törvényhatóságoknak mennyiben fog átjászatni a hatalom kezére.

Minthogy mindezekről talán már a legközelebbi napokban hiteles értesítést nyer az ország közvéleménye — immár elkövetkezett annak az ideje, hogy első sorban a vármegyei irányadó körei minden vonalon elkészüljenek a

kormányval megvívandó küzdelemre. Bár hiteles szövegében a javaslat még nem fekszik a nyilvánosság előtt, de egyes félhivatalos részről közzétett adatokból annyit megtudhatott már is a nemzet, hogy a kormány által tervezett törvényjavaslat elfogadása esetén hogy fognak kinézni jövőben a vármegyei és mi marad birtokukban ama jogukból, melyek szerint eddig saját hatáskörükben önállóan járhattak el.

Annyi a részletek felől is nyilvánosság elé került, hogy a vármegyei önkormányzati jogai a kormány javaslata szerint ezentul csak is kulturális, közegészségi és gazdasági kérdésekben tartatnak fenn, de ezekben is csak a hatalomnak kiterjesztett ellenőrzése mellett, vagy is, hogy a vármegyei önrendelkezési joga a szó teljes értelmében oda zsugorított össze, hogy cselekvési szabadságukban a hatalom által teljesen korlátozva lesznek.

Beállott tehát annak a szüksége, hogy a vármegyei és maga a nemzet idejekorán készüljenek föl az önkormányzati jogok védelmére.

Beállott annak a szüksége, hogy minden hivatott tényező föltegyverezze magát a hatalommal szemben s midőn a küzdelem órája elkövetkezik, teljes

fegyverkészlettel vonulhasson föl a küzdőterre.

Első sorban természetesen a legközvetlenebbül érdekelt vármegyéknek kell megmozdulniok. A kormány javaslata épen őket akarja eddig gyakorolt jogaikban nemcsak megzavarni és szabad mozgásukban korlátozni, hanem cselekvési szabadságuktól is megfosztani.

Arról felesleges beszélni, hogy alkotmányos jogaink természetes és igazi védőbástyái épen a vármegyei voltak.

Eddig mindig ellent tudtak állani a hatalmi beavatkozásnak és a hatalom tulsulyra jutásának. És ha valamikor, úgy épen most kell élethalálharcot folytatni azzal a hatalommal, mely hogy magát erőssé tegye, elvon minden hivatott tényező birtokából oly jogokat, melyek minden törvényes és alkotmányoszerű biztosítékokkal el voltak látva s amely jogoknak a hatalom kezére átjásztása egyértelmű az önkormányzati élet teljes fölforgatásával.

Mihelyt az önkormányzati életben a hatalom válik urrá, a vármegye egyszerű élettelen gépezetté sorvad össze, amelyben minden életműködésnek a hatalom ad irányt, s az szabja meg mozgási képességét s korlátozza cselekvési szabadságát.

A „SZEGEDI NAPLO” TÁRCZÁJA.

Dubrovszky.

Elbeszélés.

Irta: Puskin Sándor.

(Folytatás.)

17

Hát a medve? — kérdezte Pafnutics Antal, — hogy van a medve.

(A derék Pafnuticsnak volt oka ezt kérdezni, mert nyomós emlékek kötötték a medvéhez. Kirila Petrovice vele is elkövette a medvetréfát . . .)

— A derék medve dicső halált halt, — felelt Kirila, — és ime itt van a ki legyőzte.

Ezzel Desforgesra mutatott.

— Ugye bár, — folytatta Kirila, — szeretnél bőrt cserélni ezzel a francziával. És még emlékszel arra medvére?

— Hogy a pokolba ne emlékezném, — felelt Pafnutics Antal a tarkóját vakargatva. Nagyon is jól emlékszem. Tehát meghalt a dicső állat? No ez kár. Szavamra mondom, sajnálom. Micsoda mulatságos, értelmes állat volt! Nem hiszem, hogy párját lehetne találni. De hát miért ölte meg ez a mosz-szió?

Kirila Petrovics erre elbeszélte a francia kalandját a medvével. Különb is szeretett dicsekedni mindennel ami hozzá tartozott.

A vendégek feszült figyelemmel hallgatták végig a történetet és bámulva tekintettek Desforgesra, aki nem is gondolva, hogy róla folyik az asztal tulsó részén a társalgás, csintalan tanítványának adott intelmeket.

A ebéd, mely három óra hosszig tartott, véget ért.

A háziur fölemelkedett helyéről. Mindnyájan a másik szalonba vonultak, ahol a kávé föl volt már terítve s ezzel együtt ki voltak rakva a kártyák és az italok.

X.

Hét óra felé már többen kászolódni kezdtek a vendégek közül, azonban a jókedvre hangolódott házi ur kiadta a szolgáltnak a parancsot, hogy zárják be a kapukat és ne bocsássanak ki senkit másnap reggelig.

E közben a zene is megszólalt. A nagy terem ajtói megnyitak s a táncz kezdetét vette.

Troiekurov a családjával egy szögletben foglalt helyet, a honnan az összes tánczolókat át lehetett tekinteni.

Az idősebb hölgyek kártyáztak.

Minthogy tiszték nem vettek részt a mulatságon, hiányzottak a tánczosok s így minden valamire való férfinak tánczolnia kellett.

A precceptor különösen kitüntette magát: tánczolt mindent és mindenkiel. A hölgyek el voltak ragadtatva általa. Azt mondták, hogy különösen a valcerben nincs párja.

Többek között Masával is tánczolt s a fiatal leányok titkon irigykedve nézték őket.

Végre éjfél felé megunt a házur a tánczot, vacsorát rendelt és visszavonult.

Mihelyt kihuzta a lábát a teremből a kedv egyszerre zajosabb lett és a mulatság lelkesültebb. Az uracsok bátorságot vettek maguknak arra, hogy a hölgyek mellé üljenek. A leányok kacagtak és suttogtak a szomszédjaikkal. A hölgyek hangosan beszéltek. A férfiak ittak, disputáltak és kacagtak fesztelenül. Szóval az estély teljesen vidám volt és kellemes emlékekkel gazdagította a vendégeket.

Csupán egy ember nem vett részt az általános vidámságban. Ez Pafnutics Antal volt. Komoran és csöndesen üldögélt a helyén és egyedül szórakozott.

A rablókról folyt társaság teljesen megzavarta a képzelmet. Az a nyilatkozata, hogy a pénzes ládája üres, hazugság volt. Legfeljebb annyi volt az igaz, hogy aranyait magával hozta egy zacskóban a melyet a mellére kötött. Ez az elővigyázat némileg könnyített ugyan aggodalmain, de teljesen nem oszlatta el.

A riadó megfuvatott.

A kormány immár a napokban csatarendbe állítja a maga hadoszlopait, ezzel szemben a nemzet jogaira féltékeny részének is idején össze kell szednie minden erejét s fölvenni a harcot minden vonalon s megküzdeni minden megengedett fegyverrel.

Szervezkedniök kell a vármegyéknek, a törvényhatóságok intéző köreinek, mert csak úgy lehet remény a győzelemre, ha a kormány teljes fegyverzetben találja a nemzeti jogok küzdő seregét. Az ütközet határozza majd el, hogy melyik erősebb, a nemzet vagy a hatalom?

Titkos tanácsosi kinevezés. A király dr. Mayer Józsefnek, a krakói csász. tud. akadémia elnökének, ezeu intézet vezetésétől való visszalépése alkalmából sok évi buzgó működéseért a titkos tanácsosi méltóságot adományozta.

A civilizált oláhok.

Egy szegedi röpirat.

A röpiratok hónapját éljük.

Alig van nap, hogy hol erről, hol arról a tárgyról ne jelenjék meg valami röpirat.

Szegeden ma jelent meg Bába Sándor nyomdájából egy füzet, mely azonban annyiban különbözik a többitől, hogy marandóbb értékű, mert időszerűségén kívül történeti adalékot is képez. Címe: „**A civilizált oláhok** — pár megjegyzés a román fészkelődésekre.” Irta: Hentaller Lajos országgyűlési képviselő, aki mint historikus a szabadságharcra vonatkozó adatok gyűjtésében és földolgozásában már is kiváló érdemeket szerzett. Hentaller a röpiratában azokra a támadásokra ad ríposztot, amelyeket az oláh szellemű lapok

Az különösen bántotta, hogy egy idegen házban kell töltenie az éjszakát. Mindamellett remélte, hogy kap majd egy külön szobát, a hol biztosítva lesz a rablóktól.

Szemei kutatva járták be a tánczoló csoportját és megakadtak végre a preczeptoron.

A medvetörténet élénken megmaradt az emlékezetében s a francia bátorságát nagy tisztelettel becsülte.

Mikor fölkeltek az asztaltól, Pafnutics Antal hozzákerült s némi köhécselések után így szólította meg a francziát:

— Hm, hm. Halja-e mosszió, nem lehetne . . . izé . . . egy éjszakát . . . szerencsém.

— Mi tetszik? — kérdezte udvariasan meghajolva a franczia.

— Milyen szerencsétlenség . . . milyen kár mosszió, — folytatá akadózva, hogy nem tudsz oroszul. Nálad akarok aludni. Érted?

— Amint tetszik, — felelt Desforges — tessék megparancsolni, hogy úgy rendezék be a szobámat.

Pafnutics Antal boldogan futott el, hogy megmondja a szolgáltnak a tennivalókat.

A vendégek jóéjszakát kezdtek egymásnak mondani és kiki abba a szobába vonult, amelyet számára kijelöltek. Pafnutics Antal a preczeptorral ment a pavilonba.

Az éj sötét volt. Desforges egy lámpával világított az uton.

(Folyt. köv.)

intéznek ellenünk. Valótlan állításoknak mondja és bizonyítja azt, hogy a magyar az országban élő más nemzeteket elnyomná.

„A magyar — ugymond — most ép oly kevéssé akarja a többi fajokat elnyomni, mint a mennyire nem törekedett azok legigázására a multban. A magyar, azóta az ezer év óta, m óta a földet bírja, mindig türelmes és igazságos volt a nemzetiségekkel szemben. Türelmes, igazságos és elnéző ma is!

A magyar annyira szabadelvű volt a nemzetiségekkel szemben, hogy míg az alkotmányos jogok élvezetéből kizárta a magyar fajnak több mint öt milliónyi zömét, addig ezer és ezerre ment azon nem magyarok száma, kik nemesi előjogaikat élvezvén, föl voltak véve az alkotmány sáncaiba.

A nemesség soraiban voltak görögök, horvátok, németek, oláhok, örmények, ráczok, szlavonok, tótok, szóval volt minden faj, mely a magyar korona területén lakott.

De tovább megyek!

A főnemesség soraiban tizenegy hercegi család közül négy magyar és hét idegen volt; száz grófi család közül hatvanöt magyar, harminczöt idegen; kilenczvenhárom bárói család közül ötvennégy magyar és harminczkilencz idegen.

Ezek az adatok nem azt bizonyítják, hogy a magyar nemzet türelmetlen a többi fajokkal szemben, s hogy leakarja őket igazni.

És az oláh testvérek mégis czinye mintyét emlegetnek, s urbi et orbi híresztelik, hogy türelmetlen, uralkodó faj vagyunk, mely a kedves modern római népet elakarja nyomni.

Dehogyan akarja!

Hisz történelmünknek az volt állandó jellege századokon keresztül, hogy sem a szabadság, sem a szolgaság nem lön fajhoz kötve. Osztály uralom volt igenis Magyarországon, de fajuralom nem volt. Volt népszolgaság, de nem volt fajszolgaság.

És így van ez ma is!

A magyar fajú nép sorsa egy hajszálnyival sem volt jobb a más fajú nép sorsánál; a nem magyar fajú nép sorsa egy hajszálnyival sem rosszabb a magyarénál. Egyenlően adta a törvény a jogokat a kiváltságos osztályoknak fajkülönbség nélkül, egyenlően terhelte a népet kötelességekkel szintugy fajkülönbség nélkül.

Igy volt ez 1848-ig! 1848-ban sem kizárólag a magyar fajú népet szabadította föl a pozsonyi országgyűlés. Ha ezt tette volna, akkor csakugyan reá lehetne fogni a magyar nemzetre, hogy fajuralomra vágyik s hogy el akarja nyomni a nem magyar fajokat s ezek között első sorban is a világ bajdani urainak, a rómaiaknak állítólagos és elcsenevészedett utódait akarja elnyomni, az erdélyi oláhok képében.

Szerző ezután a románok eredetének fejtegetésébe bocsátkozik s azután így folytatja.

„Kákán lehet mindig csomót keresni, ha valaki okvetlen találni akar. Csakhogy sok esetben épen a maga fegyverével lesz a rövidlátó megverve. Hisz ép az, amivel ők vádolják a magyarokat, hogy az iskolában magyarul is kell az oláh gyerekeknek tanulni, az az egy körülmény, hogy még ma egyáltalán szó lehet arról, minő nyelven tanítsanak Magyarországon az iskolában, ez a körülmény tesz legélesebb tanubizonyosságot a mellett, mily türelmes és mily szabadelvű gondolkozása a magyar nemzet.

Ha ugyanis a régebbi időkben csak egy kis gondot fordítottak volna elődeink a magyar nyelv általánossá tételére, akkor bizony-bizony nem igen apellálgatnának az oláh ficsurok ma az európai közvéleményre, nem barbároznák le a magyar nemzetet, a határon belőli keltezett levelekben, mert ez esetben nem volna ma más nyelv hallható széles Magyarországon, mint a magyar.

Ezek az oláh fészkelődések különben sem mai keletűek.

Nemzeti hőseiket, Hórát és Kloskát szinte a nagy Dáko-Romania vértanúiként ünneplik. Pedig e gaz rablók, mint gyilkos, gyújtogatók és tüzes tolvajok lettek kerékbe törve.

Ép ezért ne foglalkozunk velük s gondoljuk, aminő a nemzet, olyan vértanút érdemel, hanem nézzük a közel multat; nézzük mit cselekedett a „művelt“ „civilizált“ oláh nép, — a „barbár“, „műveletlen“, „ázsiai“ magyarral.

Erdély 1848-ban Magyarországgal egyesült s ez által az erdélyi oláhságnak minden sérelme orvosolva lön. Az erdélyi oláhok azonban főleg Urbán, határvidéki ezredes lázítása folytán ellenséges állást foglaltak el a magyarokkal szemben. Urbán nehány kaputos gazembert nyert meg a maga czéljaira s ezek közreműködésével elhitette a műveletlen nagy tömeggel, hogy az osztrák császár már egy évtized előtt eltörölte a jobbágy robotot, de a gonosz magyar urak a császár (?) e rendeletét eltitkolták a nép előtt. Ezután a császár nevében két évi adómentességet ígért az oláh népnek s biztosította, hogy ami birtokot elvesznek a magyaroktól, azt feloszthatják maguk között. Ily ígéretek mellett eskette fel őket az „osztrák császár iránti hűségre.“

Az oláh vezéregyházaknak már akkor Magyarország feldarabolása lebegett szemeik előtt. Abrándjaikban egyesítették Erdélyt Oláh Moldvaországgal s a Nagy Dáko-Romania térképe már kész is volt.

A román prefektek a fanatizált oláh tömegek élére állottak, s oly iszonyatos kegyetlenségeket követtek el Erdélyországban a magyarokon, hogy a szörnyűségek hallatára a vér megfagy ereinkben.

Alább részletezni fogom, és speczialis eseteket említek föl, hogy az elnyomottnak nevezett modern románok miként kezdték meg civilizátori működésüket. Most csak általánosságban említem itt föl a válogatott kegyetlenségek azon különféle neveit, amelyekkel a szegény magyarokat kintózták e fanatizált, lelketlen hordák:

Embereket két deszka közé kötve, kézi fűrészszel fűrészelték ketté; miközben az áldozatok hitvesei kénytelenek voltak végig nézni ez irtózatosságot. A legtöbbje megőrült e látvány fölött.

Másokat kapufélfára feszítettek s cél-táblául használtak lövési gyakorlatokra.

Sokakat meztelenül fához kötözték s ezeket a női érzelmekből kivetkőzött furiák halálra csiklandozták vagy szurkálták.

Voltak kiket lassu tűznél sütöttek meg. Voltak, kiket szurokkal bevonva fáklya gyanánt égettek el. Volt eset, hogy egész családokat megszároltak le irtózatossá kintázások között; s a még rángatózó félholt testeket egymásra gödörbe hányták, a csecsszopó gyermeket anyja megcsonkított holttestére dobták, — s úgy hányták be a sirt.

Hentaller a következőkben részletesen elsorolja azokat a hajmeresztő szörnyű kegyetlenségeket, amiket az oláhok a szabadságharcban elkövettek.

Gyöngye idegzetű ember alig képes ezeket átolvasni: vetekedik az amerikai indusirtás szörnyégeivel s a spanyol inkvizíció rémtörténelmével.

Végül a következő szavakkal fejezi be a füzetet:

Hát nem türelmes nemzet a magyar? Türelmes és nemes jellemű. A magyar közvélemény nagyon jól megérti azt, hogy az elámitott, fanatizált és fölpálinkázott oláhság, mely e vandalságokat elkövette, nem büntetésre, de szánalomra méltó.

De igen is, bűnösök voltak az oláhság vezetői, s bűnösök ezek az izgágák ma is, mert ámitják nemcsak az oláhság elvakult részét, de bolonddá szeretnék tenni az egész civilizált világot.

Amiről álmodoztak a multban, azok az aspirációk vezetik ma is, midőn az erdélyi oláhság elnyomásáról mesélnek, s a magyarok barbárságával lármázzák tele az egész európai sajtót.

Az általam felsorolt tényeket czáfolják meg, s pusztá szóbeszéd helyett tényekkel igazolják be, hogy a magyarok a lefolyt ezer év alatt csak a századrészt is követék el azoknak a barbárságoknak, amelyekkel a rómaiak e modern utódai 1848-ban az ázsiai magyarokat civilizálni akarták.

Nem! Nem! Mi magyarok nem akarunk az oláhokhoz hasonló civilizált nép lenni! Az isten mentsen meg minket ily nagy veszedelemtől!

A magyarnak egyetlen palladiuma nemzeti nemes jelleme, melyet a nyugoti műveltség a hajdani barcias nyerseségből, mint kagylóból az igaz gyönygyöt, — ki-tejtett, kisimitott.

Vetkezze le ezt a magyar ma, s legyen a románokhoz hasonló vad csordává, — holnap már el lesz törölve a föld színéről.

Városi közgyűlés.

— febr. 25

A köztörvényhatósági bizottság februári közgyűlése szokatlanul hosszúra nyult. A tárgysorozatnak több fontos és érdekes pontja közt a legérdekesebbek — ha nem is a legfontosabbak — mindenesetre a választások voltak. Ezek töltötték meg a termet és a karzatot, hogy például Makó egyiket is, másikat is megirigyelhetne volna.

Az osztályjegyzői állás betöltésénél kemény tusa fejlődött ki Fülöp Bódog és dr. Szegheő Gyula közt, melyből az utóbbi került ki győztesen.

A többi, jelentéktelenebb állásokat felkiáltással töltötték be.

A tárgysorozatot ma is interpellációk és indítványok vezették be. Ezek közül kettő keltett méltó figyelmet.

Az egyik dr. Pálmai Dezső interpellációja volt a miatt, hogy egy tizenégy hónap előtt hozott közgyűlési határozat, mely gyermek játszóhelyek felállítását határozta el, ma sincs végrehajtva. E kérdésben a közgyűlés többsége tudomásul vette a tanács kitérő válaszát.

Nagyon figyelemreméltó a Lipcsey Ádám indítványa, melyet magas, lendületes és szónoki hevvel előadott beszéddel indokolt. Az életrevaló indítványt, mely városi zálogház fölállítására irányul, a közgyűlés egyhangulag, nagy lelkesedéssel fogadta el.

A közgyűlés tárgyai közül élénk vitát keltett a kéményseprési szabályrendelet módosítása, melyet a közgyűlés elfogadott, és a kórházi inspekció ügye, mely a kórházi főorvos melletti rokonszenves tüntetésre adott alkalmat a képviselők sűrű éljenzése által és végül azzal nyert, remélhetőleg kedvező megoldást, hogy a közgyűlés elfogadta a kórházi bizottságnak a tanács által módosított azon javaslatát, hogy egy bennlakó segédorvosi állás szerveztessék.

A közgyűlés lefolyása a következő volt: Elnök: Kállay Albert főispán.

Jegyző: dr. Tóth Pál főjegyző.

Jelenvoltak: Pálffy Ferenc polgármester, Rainer József főkapitány, Szabados János helyettes polgármester, László Gyula, Zombory Antal, Pálffy Viktor, dr. Fodor Károly tanácsnokok, dr. Lázár György t. főügyész, Endrényi Antal árvsz. elnök, Kelemen Kálmán árvsz. ülnök, Bérczy Antal árvsz. ülnök, dr. Faragó Ödön t. főorvos, Tóth Mihály főmérnök, Fajka János főszámvevő, Szendrey Pál aljegyző, Szekerke Lajos aljegyző, Szeles Kálmán alügyész, dr. Lippai Lajos alügyész, Gerentser László pénztárnok, Konecz Antal levéltáros, Balog József közgyám, Huszka Lajos alszámvevő, Váradi Jenő könyvvivő, bizottsági tisztviselők. Abafy Aurél, dr. Aigner Károly, Aigner Ödön, Ábrahám János, Ábrahám József, Babarczy József, dr. Babó

Emil, Bakacsi Mihály, Balogh Ferencz, Barna István, Bába Ferencz, Bába Sándor, Biacsi Imre, Bitó Ferencz, Bodnár Imre, Bokor Adolf, Bokor Pál, Boros István, Bózsó Pál, Böngyik István, Börsök Péter, Csányi János, Csikós Ignác, Csikós József, Csonka Ferencz, Dobóczy Mihály, Dobó János, Dobó József, Duka Marcell, Eisenstädter Antal, Eisenstädter Róbert, Enyedi Károly, Fehér Ipoly, Felmayer Lajos, Ferenczy János, Fluck Ferencz, Fodor István, Fournier Károly, Gál Kálmán, Gera István, dr. Goldschmidt György, Gloszauer János, Grasselly László, Gruber Gusztáv, Halász József, Harcz János, dr. Hercz Gyula, dr. Hibay György, Hoffer Endre, Hricsovsky Timót, Huszka Ödön, Ivánkovits Sándor dr., Jevrics György, Juhász Cyörgy, Jungén Károly, Juránovits Ferencz, Katona András, Kass János, Kátay Ferdinánd, ifj. Kátay István, Kelemen István, Kertész József, Kertész Sándor, Ketter Károly, Kiss Arnold, Kiss Gyula, Kiss Károly, Kiss Mór, Kordás Péter Mihály, Korom Pál, Korpássy Menyhért, Kovács Albert, Kovács István, Kovács János, dr. Kovács József, Kovács József, Kreybig Károly, Kriszt Sándor, Kulinyi Zsigmond, Lábdy Antal, László Kálmán, Leopold Rudolf, Lichtenberg Mór, Lillin Károly, Lipcsey Ádám, Lusztig Ferencz, Magyar Gábor, dr. Magyar János, Magyar Miksa, Makra Ferencz, Marosi Mór, Matskásy József, Mayer Ferdinánd, Mayer Jenő, Molnár Elemér, Molnár János, Molnár Márton, Muskó Sándor, Nagy Ferencz bíró, Nagy Sándor, Nemcskay István, Neubauer József, Nyiri Bálint, Obláth Lipót, Oelhotfer Hubert, Oltványi Pál, Orbán Jácint, Örhalmi Lajos, Pap András, Pap János, Patzauer Miksa, dr. Pálmay Dezső, Pálmay István, Pázmán János, Pfann Lajos, Pillich Kálmán, Polgár László, dr. Polgár Sándor, Politzer Sándor, dr. Pollák S. Manó, Pósz Alajos, Rainer Ferencz, Rainer Károly, Rác Ferencz, Rác József, Reizner János, Rév Lajos, dr. Rósa Izso, Rózsa Ferencz, Rózsa Vincze, dr. Singer Mátyás, Stelczel Frigyes, Schmidt Imre, Schütz Antal, Schütz János, Szabó János, Szekerke József, Szemerjay Károly, id. Szemmáry Ferencz, id. Szemmáry József, Szendrőy János, Szécsi Zsigmond, Szél Andor, Szél Gergely, dr. Szivessy László, Szobotka Vilmos, Stotzes Ferencz, Tápai János, Temesváry István, Thomay József, Tóth Antal, Tóth Ferencz, Tóth Gyula, Tóth Péter, Tóth Sándor, dr. Ujj József, Vadász Lajos, Vajda J. Fülöp, Vajda Sándor, Varga Antal, Vass Fülöp, Vass János, Vass Károly, Váradi Ignác, Várnai Lipót, Várossy Ferencz, Vészits Lajos, Vidra Sándor, Vőneky Pál, Wagner Gusztáv, Wagner Károly, Weiner Miksa, Wiedermann József, Winkler Bernát, Winkler József, dr. Zápori Nándor bizottsági tagok.

Jelentések.

A polgármesteri havi jelentést, a számonkérő szék és a közigazgatási bizottság félelvi jelentéseit a közgyűlés tudomásul veszi.

Interpellációk.

Dr. Pálmai Dezső türethetetlennek tartja, hogy Szeged városnak úgy szólván egyetlen igazi üdülő helye sincs, mert a Stefánia-sétány szűk és nyáron az ott tartózkodás csak az esti órákban kellemes. A gyermekek testi nevelésére annyira szükséges gyermek-sétányokról és játszóhelyekről pedig egyáltalán nincs gondoskodva. Szólok ezekre vonatkozólag még az 1889. évi novemberi közgyűlésen tett indítványt, melyet akkor a közgyűlés elfogadott, azonban a közgyűlési határozat mindeddig végrehajtva nincs. Kérde a tanácsot, szándékozik-e intézkedni, és mikor és miképen, hogy a gyermek-sétányok és játszóhelyek fölállítására vonatkozó közgyűlési határozat vérehajtassék?

Szabados János h. polgármester válaszában kijelenti, hogy a tanács minden le-

hető intézkedést megtett ez ügyben. Már ki is jelölte azon helyeket, melyeket a mondott célra alkalmasnak vél, ilyenek a Ferencz tér, a Rudolf-tér, továbbá Uj-Szegeden és másutt is jelölt ki tereket. A kérdéssel a pénzügyi bizottság is foglalkozott, a mérnökség el is készítette, tervet és költségvetést, azonban a költségek több ezer forintba ruugnának, s a város költségvetésében erre födözetet nem lehetett kijelölni.

Dr. Pálmai Dezső nem veszi tudomásul a választ. Csodálkozik, hogy a tanács ily fontos ügyben oly késedelmet tanusít.

Szabados fölszólalása után a közgyűlés a választ tudomásul veszi.

Lipcsey Ádám indítványának megokolását két pontban kívánja előterjeszteni.

Az első ok röviden és teljes precizitással eme két szóban foglalható össze: Szeged nagyváros.

Nem pusztán a kőből való Szeged fényes palota soraira, nagydíszű köztereire s a legutóbb megejtett népszámlálás ékesen szóló hatalmas számoszlopára alapítja szóló ezt az állítást, hanem még sokkal inkább a város belterjes, intellektuális gyarapodására, melynek kétségbevonhatatlan jelenségeivel találkozunk közéletünk egész vonalán ami mind arról tanuskodik, hogy Szeged mint a magyar altöld kulturális középpontja ezen centralizáló hatását máris érezteti s a közel jövőben bizonyára rohamos fokozottsággal fogja kifejteni.

De a nagy fénynek nagy árnyéka van. A nélkül, hogy Szegeden az általánostól eltérő, speciális rossz viszonyokat vennénk számításba, nem szabad elzárkóznunk azon statisztikai igazság elől: hogy a nagyvárosias jelleg egyik legmarkánsabb kiegészítő vonását képezi a panperizmus.

Nem a küszöbről-küszöbre járó, tola-kodó, erőszakos utcza nyomort érte szóló ez alatt, mely a legutolsó faluban, vagy az országuton ép úgy, vagy még inkább otthon van, mint a világ-város aszfaltlabyrinthusain, s melynek hiányáról mi sem panaszkodhatunk, hiszen ép az utcza koldusügy sajnos elhanyagoltsága fűzte Szeged nevéhez a koldus-eldorádó kétes becsü jelzőjét; hanem arról a százszorta nyomasztóbb, kínosabb és nehezebben elviselhető szegénységről, mely apró hivatalnokok, tengő kisiparosok s az igazi miseraplebs fűtetlen, silány butorzatú, otthonnak csufolt oduiban ver tanyát.

Ezen a nyomoron nem segítenek a fényes osztalékra dolgozó szilárd, tekintélyes pénzintézetek, nem segíthet maga a könyörületes, jóttevésre kész társadalom sem.

A nagyvárosi panperizmusnak kiegészítő takarékpénztára, utolsó reménysége a zálogház. Az az egy két forint, amit egy-egy emlék ékszerre, legtöbbször az ünneplő ruhájára, vagy egy nélkülözhető párnára kap, enyhíti pillanati inségét, s eszeágában sincs okulni a 24, vagy 36 perczentet s annak sokféle tiltott, vagy elnézett járulékait; melyek együttvéve a jogrend által szentesített égbekiáltó uzsorát képezik a jogrend védelmére leginkább rászorult, leggyámoltalanabb nyomor rovására.

Tévedés a zálogüzletet tisztán üzletnek tekinteni, holott az legelső sorban humanitárius, emberbaráti intézmény kell hogy legyen. Ezzel elérkezett szóló okfejtése második pontjához.

Ez időszertint még talán senki sincs tisztában azzal, hogy vajjon a most munká-

ban lévő nagy közigazgatási reform fogja-e és mennyiben érinteni a városi munczipiumok jelenlegi szervezetét.

De akár reformálja a törvényhozás a városokat, akár nem, a közigazgatási reformnak eddig nyilvánosságra került tervezetéből, alapvonalaiából már most hasznosan értékesíthetünk egy figyelemreméltó princípiumot; mely szerint a közigazgatási reform az autonómia főmunkássági teréről a kulturális humánus intézménynek létesítését, fejlesztését jelöli ki.

E ennek az igen helyes önkormányzati alapelvnek gyakorlati érvényesülését látjuk számos törvényhatóság törekvésében.

Mért ne létesíthetne Szeged városi közönsége, mint erkölcsi testület egy mindinkább érezhetővé váló hiányt pótló humánus intézményt, egy városi zálogházat!

Nem áldozatról, a város valamely jelentékeny tőkéjének gyümölcsözöten lekötéséről van szó t. k., hanem csak arról, hogy a város egy aránylag csekély összeget, egy megbízható, lehetőleg kicsiny apparátus segélyével, legföllebb 8—10 perczent mellett, a tulajdon szegény polgárai lelketlen kizsákmányoltatásának megakadályozásul minden félre nézve hasznosan, áldásosan forgasson, illetve egy humánus tendenciájú üzletbe befektessen.

Az autonomikus működés ily irányba való terelése nemes és sürgős kötelesség.

Vegyünk példát, üdvös, bár kissé ránk piritó példát a felényi Kecskemétről, ahol már évek óta áldásosan virágzik egy olyan városi zálogház, melynek (természetesen szélesebb alapokra fektetve) Szegeden való szervezését célozza a következő indítvány:

„Mondja ki a közgyűlés, hogy egy szegedi városi zálogház létesítésének eszméjével foglalkozni kíván;

s e célból bizza meg a tanácsot a kérdés tanulmányozásával, elvárva véleményes jelentése, esetleg konkrét javaslatának kellő időben való előterjesztését.”

A közgyűlés az indítványt egyhangulag, általános helyeslés közt elfogadja.

Várossy Ferencz két indítványa fölött, melyek közül az egyik a hercegprímásért tartandó gyászistentiszteletre, a másik a katolikus hitoktatók fizetésének rendezésére vonatkozott, a közgyűlés napirendre tért.

Hasonlóképen mellőzték Várossy azon indítványát is, hogy a kórház összes szükségleteit ezentul árlejtés útján szerezzék be.

Szekerke József indítványozza, hogy a pénzügyminiszterhez intézzen feliratot a törvényhatóság, melyben arra kéri a minisztert, hogy az adókievetéseknek a polgárok érdekei jobban figyelembe véssenek.

A közgyűlés az indítvány felett napirendre tér.

Választások.

Az üresedésben lévő osztályjegyzői állásra kijelöltettek: Fülöp Bódog, dr. Szegheő Gyula és Kutassy József.

Névszerinti szavazás kéretvén, azt az elnöklő főispán elrendeli a szavatszédő bizottságba Rainer József főkapitány elnökle alatt Neubauer József és Szekerke József bizottsági tagokat küldi ki.

Beadatott 297 szavazt, melyből Fülöp Bódogra 69, dr. Szegheő Gyulára 128 esett, tehát osztályjegyző lett dr. Szegheő Gyula. Számtisztte Jungen József, segéd-számtisztte Chiritia Mihály; másodosztályú írnokká Molnár Imre választatott meg, valamennyi felkiáltással.

Folyó ügyek.

Vas- és Somogy megyéknek a Baross Gábor kereskedelmi miniszterhez intézendő fölratra vonatkozó körlevelét a tanács pártólólag terjeszti a közgyűlés elé, mely hozzájárul a tanácsi előterjesztéshez.

A belvárosi kaszinó kérelmére a tanács azt javasolja, hogy a kaszinónak a Vörösmarty-utca 5. sz. a. telket ingyen engedje át a város. A javaslatot egyhangulag elfogadja a közgyűlés.

A két külterületi állatorvosi és népfőlkelési nyilvántartói állások szervezését egyhangulag elhatározta a közgyűlés.

A tiszai és marosi halászhajó bérbeadására, továbbá a szatymazi és kisteleki országutak szabályozása kérdésének állapotáról szóló tanácsi előterjesztéseket elfogadták.

A kéményseprésre vonatkozó, tegnapi számunkban ismertetett módosított szabályrendeletet, Rainer József főkapitány, dr. Szivessy László, Fodor István, dr. Babó Emil és dr. Magyar János felszólalásai után elfogadta a közgyűlés.

A kórházi inspekció.

Szabados János helyettes polgármester terjeszti elő a közkórházban rendszerezendő állandó orvosi felügyeletre vonatkozó tanácsi javaslatot. Az orvosoktól nem lehet kívánni, hogy magángyakorlatukat mostani javadalmazásuk mellett elhanyagolják, sőt még ha a kórház kibővítettnek, akkor sem lehetne követelni a családorvosoktól, hogy benn lakjanak a kórházban. Ezzel fogva a kórházi bizottság azt javasolja, hogy szerveztessék egy bennlakó segédorvosi állás, 400 frt évi fizetés egy szobás lakás és teljes ellátásból álló javadalmazással. E javaslatot a tanács azon módosítással terjeszti a közgyűlés elé, hogy a segédorvos fizetése 500 frt legyen egy szobás lakással, fűtéssel, világítással, de élelmezés nélkül. Ajánlja e módosított javaslat elfogadását.

Várossy Ferencz nem fogadja el a tanács javaslatát. Kifogásolja a kórházi bizottság azon eljárását, hogy mindenben a kórházi főorvos akaratát tekinti irányadónak. Szóló a kórházi állandó inspekció kérdését megoldhatónak tartja személyzet-szaporítás nélkül is, ha a jelenlegi kórházi orvosok teljesítik kötelességüket. Kéri a tanácsi javaslat elvetését.

Dr. Babó Emil helyesli az előtte szóló által előadottakat. A közönség nem tekinti megnyugvással a közkórházi állapotokat. A kórház beteglétszáma 250—300 között változik. Ezzel szemben négy orvos nem kevés. És dacára ennek, a kórház betegek, az orvosi látogatás idejét leszámítva, nem látanak egész nap orvost, úgy, hogy a kórház nem annyira közkórházhoz, mint inkább olyan magánházhhoz hasonlít, melyben 250—300 beteg van együtt orvos nélkül. Mindezek dacára a kórház igazgató főorvosa mitsem tett az állapotok javítására. Nem látja szóló indokoltnak az orvosi létszám fölemelését és kéri a tanácsi javaslat mellőzését.

Szabados János h. polgármester visszatartja a fölhozott vádakat. A támadások ele leginkább dr. Singer Mátyás igazgató főorvos ellen irányul, ki ugyan nem szorul védelemre, de tartozik szóló annak kijelentésével, hogy a tanács a legnagyobb elismeréssel adózik a főorvos lelkiismeretes, pontos, kötelességtudó működésének, és sok oly buzgó tisztviselőt kíván a városnak, mint Singer Mátyás, ki egész életét egy ügy-

nek, a kórház ügyének, szenteli. Ajánlja a tanácsi javaslat elfogadását.

A közgyűlés nagy többséggel elfogadja a javaslatot.

Előterjesztések.

A gyeptér rendezése ügyében, továbbá a Gyertyámos község által megvett Kálvária utcai ház eladása folytán az árvatári tartalékalapnál mutakozó veszteség leírása ügyében tett előterjesztések elfogadtatnak.

Hasonlóképen elfogadja a közgyűlés özv. Magyar Jánosné, özv. Dobos Gyuláné, Kocsis Sándor tüzőltő, özv. Hegedüs Mihályné, özv. Adók Imréné, özv. Gárdián Istvánné nyugdíjazása ügyében, Kókay Rudolf leltározó, özv. Tóth Józsefné által nyugdíj megszavazás iránt beadott kérelemre és a Vanyek Sándor vármör által végkielégítés iránt beadott kérelemre vonatkozó tanácsi javaslatokat.

Végül dr. Ziffer Alfréd orvosi oklevélét hirdették ki.

A közgyűlés háromnegyed 8 órakor ért véget.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— február 25.

Ülés kezdete 10¹/₄ órakor.

Elnök: Péchy Tamás.

Jegyzők: Széll Ákos, Balogh Géza, Madarász József.

A kormány részéről jelen vannak: gr. Szapáry Gyula, Szilágyi Dezső, Wekerle Sándor.

Napirenden van a konzuli bíraskodásról szóló javaslat részletes tárgyalása.

Az 1—4. §§-kat változtatás nélkül elfogadja a ház.

Az 5. §-nál Zoltán János módosítást ajánl, hogy a császári és királyi felsége helyett „ő felsége Ausztria császára és Magyarország apostoli királya” tétessék.

Szilágyi miniszter hozzájárul a módosításhoz.

A ház elfogadja a módosítást.

A 7. §-nál, mely arról szól, hogy a szervezeti szabályokat a külügyminiszter alapítja meg, Polónyi fölvilágosítást kér a minisztertől, hogy miképen gondolja ő a saját egyetértésével a szervezés keresztülvitelét. Követeli azonban, hogy a nyelv tekintetében a külügyminiszter ne szabhasson meg olyan nyelvet, mely a magyar nyelvet háttérbe szorítaná. (Helyeslés balról.) Ö szögyennek tartaná, ha a magyar nyelv érdekében a magyar képviselőházban még beszédet kellene tartani. (Helyeslés balról. Thaly: Azt is leszavazzák; mozgás.) Módosítást nyújt be, melynek egyetlen szavához sem ragaszkodik, csak a lényegét kívánja. A módosítás úgy szól, hogy a magyar alattvalók beadványaiknál a magyar nyelvet használhassák, részükre a kiadványok magyar nyelven állittassanak ki.

Szilágyi Dezső (Halljuk! Halljuk!) A kormánynak nemcsak hogy nincs kifogása a magyar nyelv ellen, de törekszik is azt érvényre emelni. Így azonban nem akarja kimondani a törvényben, mert gátolná érvényesítését az a körülmény, hogy most még sok konzul nem tud magyarul, de ebben a tekintetben is javulás észlelhető, mert a konzuloknak kell tanulniok magyarul. Kéri, bizzák ezt a kormányra, az ügyviteli szabályokat úgy is előterjesztik.

Thaly Kálmán elismeri az akadályokat, de elvileg kérné kimondatni a magyar nyelv érvényesítését, mert szögyen lenne, ha megfelekednének róla. A gyakorlati életben fokozatosan lehet érvényesíteni.

Horánszky Nándor. A Polónyi Géza módosításában foglalt elv, annyira fontos, hogy

azt nem lehet a kormányra bízni. Indítványozza, utasítsák vissza a szakasz a bizottsághoz megfontolás végett.

Kaas Ivor br. fölhozza, hogy a magyar nyelv mint államnyelv még ma sincs teljesen érvényesítve s pénzügyi adminisztrációban, közoktatásban, nehezen ment a vasutaknál; de azért ne mondtuk volna ki az elvet az 1868-iki nemzetiségi törvény alkotásakor? (Élénk tetszés a középén.)

Horváth Gyula meglegszik ha a miniszter ünnepélyesen kijelentést tesz (Ez nem elég! balról), hogy az ügyviteli szabályokba befoglalja, hogy a hol akadály nélkül érvénybe léptethető, érvénybe léptetik. Ne védjenek olyan várat, melyet nem ostromolnak.

Komjáthy Béla tiltakozik ez ellen. A miniszter iránt nem bizalmatlan, de ő ma miniszter s lehet, hogy holnap nem az. Ha helyes az elv, miért nem veszik törvénybe? Ha az jó, amit a miniszter megígér, minek akkor a törvény? (Ugy van! balról!)

Beöthy Ákos követeli, hogy ugy a címet, mint a nyelvet illetőleg határozott dispoziciókat kell a törvénybe iktatni (Ugy van balról.) Ezt csak úgy lehet elérni, ha visszautasítják a szakaszt a bizottsághoz.

Bokross Elek azt hiszi, hogy akkorra kell ezt halasztani, mikor a kormány előterjeszti az ügyviteli szabályokat.

Kaas Ivor kér, miért nem nyilatkozik a miniszter a címerkérdésben?

Szilágyi Dezső miniszter azt feleli, hogy ezt a kérdést nem lehet megoldani ennél a javaslatnál. (Ellenmondás balról.)

Elnök fölteszi a kérdést: a bizottságba utasítsák-e Polonyi Géza javaslata? (Kell-e magyar nyelv vagy sem? balról.)

Hasz képviselő névszerinti szavazást kér. Elnök öt percze fölfüggeszti az ülést, ezután megkezdődik a szavazás. Igennel szavazot 90, nemmel 137, távol volt 215.

Horánszky indítványát tehát 47 többséggel mellőzte a ház. A többség ezután elveté Polonyi módosítását is.

A 9. §-nál Zoltán János módosítását, hogy a konzuli főtörvénynél ő felsége a császár és király nevében ítélt,

Szilágyi miniszter nem fogadja el azért, mert a szöveg megfelel az 1868-iki királyi leiratnak.

Ugron Gábor csak két szuverént ismer, az osztrákot és magyart: e kettő fölött állót nem. A magyar királynak mindig hitlevelet kellett adnia, hogy a nemzet jogait megtartja. (Ugy van! balról.)

Itt nincs kifejezve, hogy magyar honos fölött a magyar király nevében ítélnék, ez megkísérlése ama harmadik szuverén föllállításának. (Ugy van! balról.) Az osztrák császár mint ilyen nevében nem ítélnének magyar alattvalók fölött.

Valótlanság az, hogy a konzulok másfél századon át közös organumok lettek volna. Ha a magyar közjog hivatott öreik így beszélhetnek parlamentben, akkor ne csodálkozzék Apponyi remetéjén. Szilágyinak remetéje Fabinyi, alatta van az ő arczképének. (Derűtség balról.)

Hivatkozik a miniszter arra, hogy Romániában hány ügy fordul meg a konzulátusok előtt; figyelmezteti a minisztert, hogy a konzulátusi bíróság el van törölve Romániában; nézze meg a miniszter ur a romániai zöld könyvet, ha utána akar járni.

Ezt azért hozta föl, hogy bebizonyítsa: minden lelkesedésnek igazságon kell alapulnia. (Igaz! balról.) A miniszter azonban gigászi okoskodásokat épített föl pigmenori valótlanságokon. Ausztriával szemben féltékenynek lenni: ez minden magyarhoz illendő. (Ugy van! balról.) Mikor gyöngék voltunk, elnyomtak, mikor erősek voltunk rászédtek bennünket. Soha sem békültek ki a 67-es egyezményről. Magyarország csak királyával léphet egyezményre: de nem az osztrák tartományokkal. Deák Ferenczel igazolja ezt. Csak a kvóta fölött van megegyezés, mert ez a közös ügyek kezelésének módjához tartozik.

Midőn a miniszter vakon elfogadja az

osztrák magyarázatot, akkor nem csodálkozhatunk, ha ugyan ennek a törvényjavaslatnak más az osztrák szövege. A miniszter a törvényhozás előtt szójátékon nyargal s el akarja nyargalni az ország jogát. (Ellenmondás jobbról. (Zajos ugy van! balról.)

Nem kell igazságügyminiszternek lenni, hogy tudhassam: ha valaki tartozik nekem, az adósna birájához megyek, nem pedig a magaméhoz. (Ugy van! balról.)

Mért nem mernék itelni egy angol alattvaló fölött Anglia királynője és India császárnője nevében? Ha így ítélnének, akkor az angol alattvaló a bíró szemébe vágná a tinta-tartót. (Nagyot üt a padra. Derűség.) A magyar beadványokat nem fogadják el, a népszámlálásnál osztrák alattvalónak jegyzik be: ki ad erre ösztönt, mikor a magyar alattvaló osztrák törvénynek kénytelen magát alávetni?

Ha nem egyenlő fényvel jelen meg a magyar király az osztrák császárral: mi vagyunk akkor? Csak olyan nemzet, mely konzesszióktól él. Most midőn már eljutottunk oda, hogy kiépíthetjük az 1867-es biztosítókat, Apponyi ellen fölkelni és megtámadni azzal, hogy az 1867-es ki egyezésben a nemzet minden joga be van tetőzve, az csak a függetlenségi pártnak használna, mert bebizonyítja, hogy a 67-es lejtőn csak lefelé lehet gurulni.

Tizenkilencz nyelvet tanítanak a keleti akadémiában, de a magyarra még nem taníthatták meg a konzulokat. A miniszter fölfogásának köszönhetjük azt is, hogy a románok Erdélyben a császárhoz fordulnak, a horvátok a császárra apellálnak. Ha nem merik a magyar király szuverenitását érvényre emelni, akkor ha más intencióval is, de egy követ fujnak ellenségeinkkel és a nemzetiségi izgatókkal. (Zajos ugy van! balról.)

Aki a magyar király tekintélyét rombolja, az rombolja a magyar korona fényét. Módosítást ad be: Ha az alperes magyar alattvaló, ő felsége a király nevében ítélandó. (Eljenzés a baloldalon.)

Szilágyi Dezső ujabbban nem tartja szükségesnek a megbirkózást, mert az megtörtént az általános vitánál. (Nagy mozgás és gunyolódás balról. Halljuk! jobbról.)

Csak röviden akar válaszolni Ugron szavaira. Ez a bírói hatalom össze van téve. (Nagy zaj balról. Össze van ragasztva! Nagy nevetés. Rendre! Jobbról.) Ugron Gábor nincs tisztában a vegyes bíróság természetével.

Megjegyz, hogy ha Ugron nem talál közös konzulokat, azt feleli, hogy külügyminiszterium sem létezett. A közös csak 67-ben keletkezett.

Romániára nézve a berlini szerződés szerint igen is, fenn állanak a kapitulációk, csak hogy módosíthatók s ha létre jön a kereskedelmi szerződés, valószínűleg módosíthatni is fognak. Hivatkozik a hivatalos kimutatásokra. (Tetszés jobbról.)

A legelfoglaltabb konzuli bíróságnál tehát Bulgáriában, ha külön magyar bíró lenne, három hétre való munkája sem lenne.

Kéri Ugron módosításának mellőzését. (Helyesles a jobboldalon.)

Ugron Gábor rövid viszonzválasza után elnök a tárgyalást felbeszakítja.

Ülés vege 2 órakor.

Ujdonságok.

Szeged, febr. 25.

Tájékoztató.

Febr. 1—28. A temesvári kiállítás szegedi külbizottsága elfogad bejelentéseket minden hétköznapon d. e. 11—12 óráig. Iroda az ipartestület jegyzői hivatalában.

Febr. 27. Közigazgatási bizottsági ülés d. u. 4 órakor.

Márcz. 1. A tornaegylet közgyűlése d. u. 3 órakor.

Márcz. 1. A zsidó hitközség választó nagygyűlése d. u. 5 órakor.

Márcz. 1. A rókusai népkör közgyűlése.

Márcz. 1. A szegedi téglagyár-részvénytársaság közgyűlése d. e. 10 órakor.

Márcz. 5. Reményi hangversenye a színházban.

Márcz. 5. A helyőrségi tisztikar estélye Tiszaszálló.

Márcz. 8. A kereskedelmi testület közgyűlése d. e. 10 órakor a Lloydban.

— Sélley Sándor, a szegedi kir. ítélőtábla elnöke, mint a kir. tábla berendezésének felügyeletére kirendelt miniszteri biztos, Pálffy Ferencz polgármesterhez ma a következő levelet intézte:

„A szervezendő kir. ítélőtáblák működése megkezdésének határideje f. évi május hó elejére végleg megállapítva lévén, ez mellőzhetlenné teszi, hogy az elhelyezési és felszerelési munkálatok oly lerálylyal és gyorsasággal folytattassanak, hogy én a tényleges átvétel s berendezés foganatosítását a helyszínén f. évi április hó 15-én minden akadály nélkül megkezdhessem s a lehető legrövidebb idő alatt befejezhessem.

Ez okból tiszteletteljesen megkeresem Nagyságodat, szíveskedjék olyképp intézkedni, hogy az általam a törvényhatóság kiküldöttjével jegyzőkönyvileg közölt, még szükséges átalakítási és javítási munkálatok a fönti határidőre teljesen befejeztessenek, valamint a butorok és egyéb felszerelési tárgyak a királyi ítélőtáblának megfelelő helyiségeibe hordva, készletben legyenek.

Budapest, 1891. febr. 24.

Sélley, min. biztos.”

— Az építési alap költségvetése. Az építési alap idei költségvetési előirányzatát a miniszter jóváhagyólag tudomásul vette s helybenhagyta. Csupán a kiadási rovat azon tételére kér felvilágosító magyarázatot, melyben a városi építkezések segélyezése czimén 9 ezer s néhány száz forint van előirányozva.

— Legfelsőbb elismerés. Mint a mai hivatalos lapban olvassuk, a király Aradszky Euthim szabadkai kir. törvényszéki bírónak saját kérelmére történt nyugdíjaztatása alkalmából, a közszolgálat terén teljesített sok évi buzgó szolgálataiért legfelsőbb elismerését nyilváníttotta.

— A torna-egyletből. A tornaegylet választmányja e hó 27-én délután 6 órakor választmányi ülést tart.

— Az adófölszólamlási bizottság, mint irtuk, tudatta a polgármesterrel, hogy a Szeged város regáléjára kirótt adót márcz. 2-án fogja tárgyalni. A polgármester a tisztifőügyész indítványára megkereste ma az adófölszólamlási bizottság elnökét, Fodor Istvánt, hogy a reklamáció tárgyalására új határnapot tűzzön ki, mert a hatóság a kirovást sérelmesnek tartja, annak indokait egyáltalán nem ismeri s a tárgyaláson az ügyesszég által képviseltetni óhajtja magát.

— A kir. tábla helyiségeinek biztosítása. Mivel a kir. ítélőtábla részére bérbe vett pénzügyi épületben az irattár, iktató, kiadó s egyéb földszinti helyiségek utcára nyíló ablakai tűz- és betörés ellen nincsenek biztosítva, felsőbb utasítás folytán Muskó Sándor kir. törvényszéki elnök megkeresést intézett a tanácshoz, hogy az említett helyiségek ablakait tűz- és betörés ellen föltétlen biztonságot nyújtó vastáblákkal lássa el.

— Szegedi vállalkozók a vidéken. Két nagyobb vállalatot ismét szegedi építő-cég kapott meg, ami örvendetes tényként jellemzi városunk iparának emelését, de hódítását is az ország különféle vidékein. A nagyváradi lovassági laktanya fölépítésére megtartott árlejtésen a Jiraszek és Krausz szegedi cég tett legelőnyösebb ajánlatot, 4 és fél százalék elengedésével az egységi árból. Mellette hét budapesti és vidéki építész vállalkozott a munkára, de a legtöbb ráfizetést kért. A székesfehérvári laktanya fölépítését szintén a Jiraszek

és Krausz cég kapta meg 616,000 frtos ajánlatával. Szegedről a munkára még egy vállalkozó pályázott: Erdélyi Mihály és társai, kik 639,000 frtért lettek volna hajlandók a kaszárnya építését elvállalni.

— **A kenderfonógyár átalakulására** vonatkozó tárgyalások a gyár jelenlegi részvényeseinek és az iparbanknak képviselői közt ma nyertek befejezést. A budapesti megbízottak ma visszautaztak a fővárosba.

— **A szegedi ügyvédi kamara** választmánya márczius 7-én délután 3 órakor ülést tart. Ez alkalommal több fegyelmi ügy kerül végtárgyalásra.

— **A sorshuzás** ma reggel 8 órakor kezdődött s tartott déli fél egyig megszakítás nélkül, még mind a 764 első korosztálybeli védköteles megkapta a maga sorsszámát. A hivatalos aktus a legnagyobb rendben és csendben folyt le.

— **Unja a nevét.** Furcsa névmagyarosítási kérvényt kapott Szegedről a belügyminiszter. Ördög István folyamodott az iránt, hogy vezetéknévét „Ordódy“-ra „magyarosíthassa.“ A polgártárs beleunt a nagyon közönséges hangzásu s minden tizedik ember által használt Ördög névbe, sokkal szebbnek tartja az előkelőbb, y-os végű Ordódy nevet. Kérelmét azzal indokolja, hogy nagykoru s minden polgárnak jogában áll „névmagyarosítás“-ért folyamodni, ha szebb vezetéknév akar, mint a minő őseiről reámaradt. A miniszter aligha fogja teljesíteni a kérelmet, mely nagyban hasonlít ahhoz, midőn nemrég egy Blau — nevű ur — Schwarcz-ra akarta magát „magyarosíttatni.“

— **Bezárt vendéglő.** A multkor egy nagyobb kávéházat zártak be, tegnap pedig egy eléggé élénk forgalomnak örvendő vendéglő jutott erre a sorsra. A bezárt vendéglő a Zsarkó-féle helyiség, melynek tulajdonosa tartozásainak nem tudott eleget tenni.

— **A cselédek bére.** A belügyminiszter Szeged város közigazgatási bizottsághoz intézett leiratában egy felmerült eset alkalmából határozatképen kimondotta, hogy a szolgálatból kilépett cseléd, kialakodott bérét gazdájától mindaddig nem követelheti, még a kezére bízott tárgyakkal gazdájának be nem számolt és a gazda által ellene támasztott kártérítési követelés bíróság el nem intéztetett.

— **A csendőrök s az árvíz.** A földmívelésügyi miniszter leiratban tudatta az ujszeged-vedresházi s a szeged-sövényházi ármentesítő társulatok elnökségével, hogy a belügyminiszter intézkedése értelmében fenyegető árvíz esetére a csendőri segílyt azonnal igénybe vehetik, mit a szegedi csendőrkerületi parancsnokságnak is tudomására hozott.

— **Mátyás-napja.** A megsanyargatott emberiség a tegnapi nap elé teljes bizalommal tekintett. Mátyás napjának meg van, vagy legalább meg volt az a jó hire, hogy ha jeget talált, mikor beköszöntött, azt elolvastotta, ha nem talált, akkor fagyasztó lehetett bocsátott a világra. Az idén nyilvánvaló volt, hogy Mátyás talál jeget eleget, tehát fényes, tüzes napvilággal fog beköszönteni. Napsugár helyett azonban hozott ránk ködös, hideg csapadékot... A Mátyások elbusultak ülték meg a nevők napját, szinte restelve azt, hogy ilyen szent a patrónusok, aki rutul felülteti a világot. Biz az megtörtént. Mátyás hidegett hozott, nem napsugarat, az isten tudja, mikor villan ki a didergő emberiségre.

— **Halálozás.** Szentesen — mint lapunknak írják, Weisz Ede árvaszéki ülnök, a városi magisztrátus egyik legrégebb és legbuzgóbb tagja, 63 éves korában elhunyt. A megboldogult 34 év óta szolgálta a várost s benne az árvák valóságos atyja veszett el. Halála széles körökben igaz részvétet kelt.

— **Kórházi élőködők körözése.** A belügyminiszter három ismert firmát köröztet

országszerte, a kiknek nem tetszik a munka, hanem egyik kórházból kikerülve, a másikba vétetik fel magukat s így élőködnek évek óta.

— **Hótakarítás.** Több Maros-utcai lakos panaszkolta ma szerkesztőségünkben, hogy a tanács az élénkebb forgalmu utcák hótöraszainak elhordását kimondotta s már tényleg meg is kezdette ugyan, de sajnálatos, az ő utcájukat nem részesíti ebben a szerencsében. A Maros-utca szűk amugy is, most pedig az embermagas hó miatt valószínűleg hozzáférhetlen, ami nagy baj, mert felsővárosnak ez az utca a legnagyobb forgalommal bíró utvonala. A panaszt a hatóság figyelmébe ajánljuk.

— **Kitüntetett csendőrök.** Wischnich Gábor csendőrmestert és Matutz József csendőrt a mult évben kiküldték Karánsebesre valamely kisebb lopás tettesének kézrekerítése végett. A kiküldött csendőröknek sikerült elfogni a tolvajokat s egyszersmind nyomára jönni egész sorozat lopásoknak, melyeket az utóbbi években Délmagyarországon elkövettek. A szeged-kerületi csendőrparancsnokság Szászvárosi István hadnagyot bízta meg a nyomozások további folytatásával, ki 18 csendőr segítségével nem kevesebb, mint 28 régiebb lopás ügyét derítette ki és elfogta a tetteseket. A honvédelmi miniszter ennek folytán Vischnich Gábor és Csoma Béla csendőrvezetőket, továbbá Matutz József, Kinda János, Sós Vendel, Róman Miklós és Füleki István csendőröket dicsérő oklevelekkel tüntette ki és ezen fölül Wischnichnek 60 frt, Matutznak 50 frt, Csomának 30 frt és a többi csendőröknek 20—20 frt jutalmat utaltatványozott. Nisztor György és Biró Mór örvetők, továbbá Orbán Elek, Cserna Ferencz, Francz József, Kovács Barabás és József Izidor a szegedi kerületi csendőrpáncsnokságtól kaptak dicsérő oklevelet.

— **A trafikosok figyelmébe.** A pénzügyminiszter egy kis füzetecskét adott ki, melyben a dohánygyártmányok eladására vonatkozó szabályok részletesen körül vannak írva. E füzetecskék 15 krért megszerzhetők a m. kir. adóhivatalban. A trafikosoknak nem árt e füzetecskét megszerzni, ami által sok zaklatással szemben magok is megvédhetik jogaikat.

— **A vizek.** A Tisza és mellékfolyók állása február hó 25-én a következő:

	Méter	
	0 felett	0 alatt
Gyoma	0.42	—
Szatmár	0.59	—
Arad	—	0.83
M.-Sziget	—	—
Tokaj	—	—
Szolnok	—	0.17
Csongrád	—	0.70
Szeged	—	0.29
T.-Bece	—	0.58
N.-Beeskerek	—	—
Sárospatak	0.53	—

A Napló levélszekerényéből.

A megdézsmált posztikiszi.

Tekintetes szerkesztő ur.

A Gizella-téren, a hajdani Zászlósy bolt előtt van kitéve egy m. kir. posztikiszi, amely arra volna hivatva, hogy a környék leveleit gyűjtse össze. Hogy mennyire használható azonban, kitűnik abból, hogy a bedobott levelek ritkán mennek rendeltetési helyükre, saját tapasztalataim szerint — s ennél fogva jogosan föl tehetem, hogy nemcsak én vagyok az áldozat, hanem más hajlandók is. A dolgot eleinte megfejtteni nem tudtam, később azonban rájöttem, hogy valaki rendszeresen dézsmálja a levélszekerényt mert, egy — este bedobott levelemet másnap az utca sarájában találtam meg bélyeg nélkül. Ilyen eset már többször előfordult s kár, hogy a posta igazgatóság még a rozzant szekrényt sem javította ki.

Egy levélíró.

Nyul Máté keservei.

Tekintetes szerkesztő ur!

A közgyűlésen voltam.

Mióta Várossy Ferencz beállott interpellátornak szeretek a közgyűlésre járni. No az igaz, hogy ma sem bántam meg. Legalább most már tudom, hogy hol lehet olcsó fehéralsó ruhát és kötényt vásárolni.

De nem annyira ezen lelkesültem ma föl, mint inkább Lipcsey új atyánk magasztos beszédén.

Ki is hitte volna, hogy az a zálogház olyan dicső intézmény!

Rohantam egyenesen haza és három vánkost a hónap alá kapva, lelkesen becsaptam Gelbergernél.

Kaptam érte három forint és 60 krajczárt. Természetes, hogy ezzel az összeggel egyenesen Kis Palesihoz loholtam, ahol a politika és társadalom szelleme lebeg a spritzerek fölött és a város dolgai különben megbeszélhetnek, mint a közgyűléseken.

Késő hajnalon vetődtem haza. A cipőmet levetetten a folyosón és a kamra ablakon másztam be, hogy az asszonyok ne hallják az érkezésemet.

Ezen művelet közepén valami paradicsomban megszuhtam és egy puha gömbölyű meleg anyagra estem.

A puha gömbölyű anyag ordítani kezdett, még pedig az Örzse szolgálóm hangjával.

Fölriadt erre az egész ház. Az asszonyok és gyermekek sikoltozni kezdtek s a szobában meggyújtották a lámpát.

Első gondolatom az volt, hogy elbukok a nagy zsiros bődönbe. Szerencse, hogy nem tettem, mert megtaláltak volna benne s egy hónapra való zsirt elragadtam volna.

Ugy tettem hát, mintha a szobából rohannék kifelé s én kezdtem legjobban kiabálni:

— Hol van? Hol a czudar rabló?

Az asszonyok hallva a hangomat, kimertek jönni a gyertyával s álmélkodva nézték, hogyan toborzókolok Örzse előtt, aki az ágyban fekvő az oldalára tapasztott kézzel nyögött.

Végre megállapodtunk abban, hogy a rabló megszökött s a cipőimet sem merte elvinni magával elejtette a folyosón.

— De hogyan van az, hogy te föl vagy öltözve? — kérdezte az anyósom.

— Furcsa — feleltem — mihelyt az Örzse kiáltását hallottam, egy pillanat alatt magamra rántottam a ruhámat.

— A nyakkendőt is?

— Tanulja meg mama — szóltam büszkén, hogy egy igazi uri ember még az előszobába sem megy nyakkendő nélkül.

Hirtelen másra vittem a beszédet. Elmondtam nekik, hogy Kasszani hölgykávéházat nyitott. Ez roppant tetszett nekik. Elhatározták, hogy mindennap eljárnak ebbe a kávéházba és kérdéseket intéztek hozzám, minő szövettel lesznek behuzva a székek, fognak-e a hölgyek billiárdozni, hány czukrot adnak a kávéhoz és más eféléket.

Miután azonban oly gyorsan intézték hozzám a kérdéseket, hogy egyre sem felelhettem, az ágyamhoz érve hirtelen nagyot kiáltottam.

— Jézus Mária! ellopták a párnaimat.

Az asszonyok ijedelme tetőpontra hágott: rögtön az ékszeireket kutatták, de persze azok mind megvoltak.

Én azonban siettem lefeküdni. Azzal a

büszke öntudattal aludtam el, hogy ha csinálnak is a városatyák indítványokat, én veszem azoknak hasznát legelőször.

Tisztelettel

Nyul Máté.

Alföldről.

— Ugron Gábor Kecskeméten. A következő meghívót vettük: A „Kecskeméti 1848-as kör” saját könyvtára javára 1891. február 28-án szombaton a Lóth István-féle vendéglő helyiségeiben Ugron Gábor országgyűlési képviselő ur felolvasásával egybekötött zártkörű táncestélyt rendez. A rendező bizottság: dr. Kovács Pál elnök, dr. Kovács Mihály és Poór Mihály ellenőr, Baán János pénztárnok, Balogh János, Bódogh Lajos, Farkas Ignác, Héjjas István, Hankovszky Gergely, dr. Horváth Mihály, S. Kovács László, Prikel Mihály, Szokolay Mihály, Sz. Tóth Ferencz, Tóth László rendező bizottsági tagok. Belépti-díj: Személy-jegy 80 kr. Család-jegy 3 személyig 2 frt, 3 személyen túl 3 frt. Kezdeté este 7 órakor.

SZINHAZ.

Náni.

— V. Margó Czélia ötödik föllépte. —

Ma népszínműben láttuk a bájos vendégprimadonnát.

Nánit, ezt a szentimentális sváb leányt, játszott rendkívül bájosan, mély érzéssel, és különösen gyönyörűen előadott nótáival keltve nagy hatást.

Az első fölvonásbeli lendlert, majd a második fölvonásbeli bus magyar nótát, melyet szívhez szólóan, tökéletes művészettel énekelt, viharos, szünni nem akaró taps követte.

A közönség ma is színiültig megtöltötte a nézőteret.

V. Margó Czélia holnap lép föl az idén utoljára. Lisbethet játszsza „Rip van Winkle”-ben.

V. Margó Czélia asszony bucsuföllépte.

VÁROSI SZINHÁZ.

Évadbérlet 146–147. sz. Havibérlet 26–27. sz.

Szeged, csütörtökön, 1891. évi február hó 26-án.

RIP VAN WINKLE.

Regényes operette 3 föl., 4 képben. Írák: Meilhac, Gille és Farnle; Zenéjét szerző: R. Planquette.

Kezdeté 7 órakor.

Közgazdaság.

A budapesti értéktőzsdéről.

Budapest, febr. 25. (A „Sz. N.” er. t.) Az osztrák hitelintézet osztalékainak közzététele irányváltozást idézett elő. A 17 frtos teljesen kielégítő volt és úgy vélemény, mint fedezeti vételek történtek, miáltal a hitelrészvények árfolyama emelkedett. Bankpapirok és járadékok a párisi boulevard árfolyamok következtében szilárdak voltak. Helyi értékek csendesebbek voltak. Dervisek változatlanok.

Déli zárlat: Osztrák hitelrészvény 307.60–307.40 magy. hitelr. —.—.—., II. kib. —.—.—., 4 százalékos arany jár. 105.30 jelz. bank 171.75., Ganz-gyár 1556. salgótarjáni kőszénbánya-r. 474.—, rimamurányi 162.25–162.50.

Esti zárlat: Osztrák hitelrészvény 307.25, 4 százalékos ar. jár. 105.27 fél frton.

A budapesti terménytőzsdéről.

Budapest, febr. 25. (A „Sz. N.” er. t.) Terményekben ma jelentéktelen volt a forgalom. Zsirárúnál a hangulat kellemesebbé vált. I. ső rendű városi áru hordóstul 53.50 frton kötöttet, marad pénz 54 frt. Szalonna kellemesebb, 4 dbos 44 pénz, 44.50 áru, 8

darabos 45 pénz, 46 áru. Füstölt szalonna 50 pénz, 55 áru. Szilvaiz forgalom nélkül marad. Az irány és az árak változatlanok. Szesz egynegyed frtal drágább, 17.50 pénz, 18 frt áru, nyersszeszre, 19.50 pénz, 20 frt áru élesztő-szeszre.

Budapesti gabonatőzsde.

Budapest, febr. 25. (A „Sz. N.” er. t.) Délután öt órakor záródna k.) Szokványbuza 1891. tavaszra . 8.24–8.25 Uj szokványbuza őszre 7.82–7.84 Buza május–júniusra 8.07–8.09 Uj tengeri máj.–júniusra . . 6.16–6.18 Szokványzab tavaszra 6.94–6.96 Szokványzab őszre 6.17–6.19 Káposztarepeze aug.–szept.-re 13.85–90

Budapesti sertésvásár.

Budapest, február 25. (A „Szeg. N.” er. távirata) (A kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.) Az árak változatlanok. Öreg nehéz (páronként 400 klgron felüli súlyban) 46.—47., öreg közép (pkint 300–400 klgr.) —.—., fiatal nehéz (pkint 320 klgr.) 49.—50, fiatal közép (pkint 251–320 klgr.) 48.—48.5, fiatal könnyű (pkint 250 klgr.) 47.—48., közép (pkint 220–280 klgr.) 46.—47.5, könnyű (pkint 220 klgr.) 46.—47. — Szerbiai nehéz (pkint 260 klgr.) 46.—47., közép (pkint 220–260 klgr.) 46.—46., könnyű (pkint 220 klgr.) 45.—46. Sertéslétszám. 23-án volt készlet 87,833, 24-án fölhajtatott 1163, elszállított 804, maradt készletben 88,192, drb.

Legujabb.

Katonai tanácskozások.

Budapest, febr. 25. (A „Sz. N.” ered. t.) A király elnökleite alatt 12 órától 4 óráig volt katonai tanácskozás, melyet holnap folytatni fognak.

Uj földmívelésügyi miniszter.

Budapest, febr. 25. (A „Sz. N.” er. t.) Bécsből sürgönyzik: Zalevszky tárcza nélküli lengyel miniszter földmívelésügyi miniszterré fog kinevezettni. Utóda Wodzickys lesz.

Kudarczot vallott meghívás.

Budapest, febr. 25. (A „Sz. N.” er. t.) Párisból sürgönyzik: Dettaille hírneves francia festő elállott eredeti tervétől, hogy résztvesz a berlini kiállításon; azt hiszik, hogy a többi művész sem fog daczolni a közvéleménnyel. Eszerint Frigyes császárné missiója kudarczczal fog végződni.

Az udvar Budapesten.

Budapest, febr. 25. (A „Sz. N.” er. t.) A holnapi estélyre folyton érkeznek vendégek. Pozsonyból ma délután fél 2-kor jött meg Frigyes főherczeg nejével Izabella főherczegnővel. Az indóházban nem volt hivatalos fogadtatás. Tegnap este Bécsből báró Beck tábornok, a vezérkar főnöke és báró Bauer közös hadügyminiszter érkezett meg. Ezenkívül lejötték a magyar testőrség tagjai, a kik holnap a belső termekben a diszőrséget fogják képviselni. Gróf Paar Ede altábornagy, a király főhadsegéde, a ki Mihalovics bibornok temetésén Zággrában volt, tegnap este onnan visszaérkezett a fővárosba. A holnapi estélyre mástéleznél több meghívót bocsátott ki a főudvarmesteri hivatal, de eddig hír szerint mintegy háromszázan kimentették magukat.

Nyáry Adolf báró halála.

Budapest, febr. 25. (A „Sz. N.” er. t.) B Nyáry Adolf belső titkos tanácsos, József főhg főudvarmestere, ma délután elhunyt Budán 58 éves korában.

Frigyes császár özvegye Párisban.

Budapest, febr. 25. (A „Sz. N.” er. t.) A boulangistáknak Párisban Derouléde elnökleite alatt tegnap tartott értekezletén határozati javaslatot fogadtak el, mely óvást foglal magában Frigyes császár özvegyének a versaillesi kastélyban való esetleges látogatása ellen, valamint Vilmos császárnak, „Elszász-Lótharingia börtön mesterének” esetleges franciaországi látogatása ellen.

Némely francia lap tudni véli, hogy Herbette, berlini francia nagykövetnek állása Frigyes császárné párisi látogatása miatt erősen megvan ingatva. Azt is mondják, hogy az özvegy német császárné, akire Galliera hgnő 9.400.000 frankot hagyott, az örökségi ügyét rendezni jött Párisba. A Figaró azt tanácsolja a császárnénak, hogy a nép által lakott negyedeket kerülje, mert ott bizonyos ingerültség észlelhető.

Az új olasz kabinet és a szövetségesek.

Budapest, febr. 25. (A „Sz. N.” er. t.) A Standard római levelezője arról értesül, hogy az új olasz kabinet a bécsi és berlini kabinetektől azt a biztosítást nyerte, hogy Olaszország közeledése Franciaországhoz nem fog féltékenységet kelteni, hanem inkább új biztosítéknak fogják azt tekinteni.

Szerencsétlenség vasuton.

Budapest, febr. 25. (A „Sz. N.” er. t.) Pozsonyi távirat jelenti, hogy tegnap este Dévény-Ujfalunál a varuti vonalon szerencsétlenség történt. A bécs-budapesti tutajvonat előtt Brankovics János hidegkuti földbirtokos akart átmenni a vágányokon, a teljes gőzerővel robogó vonat azonban elkapta s a szerencsétlen embert felismerhetetlenül összezúzta. Kizárólag vigyázatlanságának áldozata és így felelősség a szerencsétlenségért nem terhel senkit. A vonat aztán zavartalanul folytatta útját.

A meglopott patriarcha hagyatéka.

Budapest, febr. 25. (A „Sz. N.” er. t.) A meglopott patriarcha hagyatéka ügyében ma, mint táviratilag jelentik, az államügyész válaszára a védők még előadták viszonyválaszukat, mire az elnök a tárgyalást befejezettnak nyilvánítja. Az ítéletet — ha valami váratlan dolog közbe nem jön — pénteken délelőtt 10 órakor fogják kihirdetni.

Megmentett bányászok.

Budapest, febr. 25. (A „Sz. N.” er. t.) Newyorkból távirják: Nagy szenzáczót keltett az egész városban a jeansvillei bányában történt katasztrófa. Tudvalevőleg bányagáz fölrobbanása folytán a munkások közül sok meghalt. A hatóság kiküldöttei a katonaság segélyét vették igénybe, hogy az eltemetett szerencsétleneket napvilágra hozták. Sok keresés s több napi munka után egy szakadályban négy még élő bányamunkást találtak. Február 4-től 23-ig tehát 19 napig a boldogtalanok a világból teljesen elzárva, sötét, félig beszakadt földalatti boltzatban gubbaszkodtak. A hosszas koplalás nagyon elgyöngítette őket, úgy, hogy alig tudtak járni. Iszonyu szomjúságot és éhséget szenvedtek. Egy pár napig a magukkal vitt élelemmel táplálkoztak, aztán kiitták a bányalámpák olaját, majd mikor már mindből kifogytak, ajkukat a falra tapasztva a lecsurgó nedvességgel enyhítették szomjukat. A megmentettek egyike magyar, a másik lengyel.

Kis lottó.

					— febr. 25.
Szeben	4,	69,	81,	3,	31.
Prága	77,	17,	47,	31,	70.
Lemberg	71,	10,	67,	30,	27.

Felelős szerkesztő: KULINYI ZSIGMOND.

Kiadótulajdonos: BABA SÁNDOR.

Hirdetmény.

A n. é. közönség figyelmébe ajánlom dusan felszerelt

bor-raktáromat,

minden vidékről, valódi minőségben különösen kitűnő **asztali boraimat**, úgy különféle **pecsenye-, aszu-, magyar és francia pezsgő-boraimat**.

A raktáron levő magyar és valódifrancia

cognacot

leszállított áron végleg áruba bocsájtom.

Kitűnő tisztelettel

Szilasi Ignác.

Dohány-nagytsde.

Négy arany érem:

Chocolade Küfferle

olcsóbb mint minden külföldi csokoládé és finomabb minőségű. 763

Kapható: Lindenfeld Bertalan, Reichfeld Mór, Rózsa Márton, Rieger Mihály, Gyuritza Mih, Gruits Péter, Szenes Ábris, Temesváry Ede és társánál, Tóth Péter és Beregi Lajosnál.

Bámulatos hatással bír.

Törvényesen védik.

CZERNY „TANNINGENE”

a legjobb ólom nélküli, ártalmatlan és rögtön ható

hajfestőszer

haj és szakáll, ugymint szemöldök festésre, melylyel a legegyszerűbb módon és csak egyszeri használatnál a haj ugyanazon biztos, szép és fényes, barna vagy fekete természetes színét visszanyeri, melylyel az öszülés előtt birt; a színt szappannal mosás és gőzfürdő sem változtatja. **Ára 2 frt 50 kr.**

Czerny eredeti

keleti „rózsateje”

(Original Orientalische Rosenmilch)

bőrnek igen finom, vakító fehérségű és oly

fiatal, friss színt kölcsönöz,

mely más szer által el nem érhető, kitűnő még májfolt, szeplő, bőrpattanás, nem szép arczszin és napsütés ellen, eltávolítja a bőrnek tisztálanságát, minden sárga és barna arczszínt és egyidejűleg alkalmas minden testrésze, feltétlenül ártalmatlan. **Ára 1 frt. Balzsamszappan hozzá 30 kr.**

CZERNY J. ANTAL,

Bécs, I., Wallfisch gasse 5. sz., a esk. udvari opera közelében.

Vidéki megrendelések pontosan és utánvét mellett eszközöltetnek.

Raktár Szegeden:

Barcsay Károly

gyógyszerész urnál.

Aradon: **Éliás A min** illatszerész urnál, Temesvárott: **Stefan J., Parosay** Apothek zu Mariahilf (Fabrik). **Lugos: Vértessz** gyógyszerész urnál.

Raktár Budapesten:

Török Lószef gyógyszerész urnál

király-utca 12. sz.

Csak akkor valódi, ha **Czerny J. Antal** nevével van ellátva. Sziveskedjék e hirdetést esetleges szükségletének fedezése végett kivágni, miután ritkán jelenik meg. 758

Mindennemű

vizkór,

valamint ezeknek utóbajai: sárgaság, hugycső- és hólyagkatarus, nehéz lélegzés és májbajok stb. ellen legjobb szer a hires 619

Hydropsin

(orvosok által ajánlva)

Grobstein See - Apotheke Curort Gmunden Ober-Oesterreich.

Egy üveg ára gyógyutastással 1 frt, csomagolással 1 frt 20 kr.

Mödlingi czipőgyár

Szegeden, Kárász-utca 12. sz.

Dus raktár

női-, férfi-, és gyermek-czipőkben,

továbbá:

báli-, séta-, menyaszonyi-, estély-,

házi- és tornaczipőkben,

szárak és utazó-csizmákban.

A legolcsóbb szabott gyári árak, minden pár talpába bepréssel van.

Elvem: jó és olcsó áru.